

PROFILAKTIKA INISPEKTORINING SPIRTLII ICHIMLIKKA RUJU QO'YGAN SHAXISLAR BILAN ISHLASH FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH

**Shopo'latov
Javohir
Eshdavat o'g'li**

Ichki ishlar akademiyasi 318-guruh kursanti

Abstract

Spirтли ichimliklarni iste'mol qilishning buzilishi butun dunyo bo'ylab sog'liqni saqlash uchun jiddiy tashvish tug'diradi va samarali profilaktika strategiyasini talab qiladi. Ushbu maqola spirтли ichimliklar bilan bog'liq muammolarni hal qilishda profilaktika inspektorlarining muhim rolini o'rganadi va spirтли ichimliklarni suiiste'mol qilish bilan kurashayotgan shaxslar bilan ishlashda ularning samaradorligini oshirish strategiyalarini taklif qiladi. Profilaktika inspektorlari dalillarga asoslangan aralashuvlarni kiritish, jamoatchilik ishtirokini rag'batlantirish va turli manfaatdor tomonlar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish orqali spirтли ichimliklarni iste'mol qilish buzilishining shaxslar va jamoalarga ta'sirini yumshatishda muhim rol o'ynashi mumkin.

Keywords : Ma'lumotlarga asoslangan yondashuvlar, Spirтли ichimliklar, Qo'llab-quvvatlovchi choralar, Tibbiyot provayderlar.

Kirish:

Spirтли ichimliklarni iste'mol qilishning buzilishi sog'liq uchun katta muammo bo'lib qolmoqda va bir qator ijtimoiy, iqtisodiy va sog'liq bilan bog'liq oqibatlariga olib keladi. Profilaktika inspektorlari alkogolli ichimliklarni suiiste'mol qilish xavfi bo'lgan shaxslarni aniqlash va alkogol bilan bog'liq muammolarning tarqalishini kamaytirish uchun profilaktika choralarini amalga oshirishda oldingi mutaxassislar bo'lib xizmat qiladi. Biroq, spirтли ichimliklarni iste'mol qilish buzilishlarini bartaraf etishda profilaktika inspektorlarining samaradorligini oshirish tadqiqotga asoslangan strategiyalarni birlashtiradigan va manfaatdor tomonlar o'rtasida hamkorlik muhitini rag'batlantiradigan ko'p qirrali yondashuvni talab qiladi.

Profilaktika inspektorlari oldida turgan muammolar:

Profilaktika inspektorlari ko'pincha spirтли ichimliklarga murojaat qilgan shaxslar bilan ishlashda turli qiyinchiliklarga duch kelishadi. Bu qiyinchiliklar alkogol bilan bog'liq muammolar bo'yicha yordam so'rash bilan bog'liq stigma, profilaktika dasturlarini amalga oshirish uchun cheklangan resurslar va davolash va oldini olish uchun kompleks va moslashtirilgan yondashuvni talab qiladigan spirтли ichimliklarni iste'mol qilish kasalliklarining murakkab tabiatini o'z ichiga olishi mumkin.

Profilaktika inspektorlari faoliyatini takomillashtirish strategiyalari:

1. Ta'lim va ta'lim: Profilaktika inspektorlarini spirtli ichimliklarni iste'mol qilish kasalliklari, dalillarga asoslangan aralashuvlar va samarali muloqot strategiyalari bo'yicha keng qamrovli treninglar bilan ta'minlash spirtli ichimliklarni suiiste'mol qilish bilan kurashayotgan shaxslarning ehtiyojlarini qondirish uchun ularning imkoniyatlarini oshirishi mumkin.

2. Jamoatchilikni jalb qilish: Spirtli ichimliklarni suiiste'mol qilish xavfi haqida xabardorlikni oshirish, mavjud resurslar haqida ma'lumot berish va sog'lom turmush tarzini tanlashni targ'ib qilish uchun mahalliy hamjamiyatlarni jalb qilish odamlarga spirtli ichimliklarni iste'mol qilish bo'yicha ongli qarorlar qabul qilish imkonini beradi.

3. Sog'liqni saqlash provayderlari bilan hamkorlik: Tibbiyot provayderlari, ruhiy salomatlik bo'yicha mutaxassislar va giyohvandlik bo'yicha mutaxassislar bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish spirtli ichimliklarni iste'mol qilish kasalliklari uchun ixtisoslashtirilgan davolanishga muhtoj bo'lgan shaxslarga o'z vaqtida murojaat qilishni osonlashtirishi mumkin.

4. Ma'lumotlarga asoslangan yondashuvlar: Spirtli ichimliklarni iste'mol qilish tendentsiyalarini aniqlash, profilaktika choralarining ta'sirini baholash va tushuntirish ishlarining samaradorligini kuzatish uchun ma'lumotlardan foydalanish qarorlar qabul qilish va profilaktika inspektorlari uchun resurslarni taqsimlash haqida ma'lumot berishi mumkin.

5. Qo'llab-quvvatlovchi choralar: Qisqa aralashuvlar, motivatsion intervyu va kognitiv-xulq-atvor terapiyasi kabi qo'llab-quvvatlovchi tadbirlarni amalga oshirish odamlarga spirtli ichimliklarni iste'mol qilishni kamaytirishga, kurashish qobiliyatlarini yaxshilashga va qaytalanishning oldini olishga yordam beradi.

Spirtli ichimliklarni suiiste'mol qilish bilan kurashayotgan shaxslar bilan ishlashda profilaktika inspektorlari spirtli ichimliklarni iste'mol qilish odatlarida ijobiy o'zgarishlarni qo'llab-quvvatlash uchun motivatsion suhbat usullaridan samarali foydalanishlari mumkin. Quyida ushbu aholi uchun mo'ljallangan motivatsion suhbatning ba'zi asosiy elementlari va strategiyalari keltirilgan:

1. Profilaktika inspektorlari spirtli ichimliklarni iste'mol qilishda buzilishlari bo'lgan shaxslarga nisbatan hamdardlik va tushunishni namoyish etishlari kerak. Inspektorlar o'z tajribalariga samimiy e'tibor va hurmat ko'rsatish orqali ochiq muloqotni rag'batlantiradigan qo'llab-quvvatlovchi va tanqidiy bo'lmagan muhitni yaratishi mumkin.

2. Muvofiqlikni rivojlantirish: Odamlarga spirtli ichimliklarni iste'mol qilish va shaxsiy maqsadlari, qadriyatlarini va intilishlari o'rtasidagi nomuvofiqlikni aniqlashga yordam bering. Spirtli ichimliklarni haddan tashqari iste'mol qilishning salbiy oqibatlarini va spirtli ichimliklarni iste'mol qilishni kamaytirishning ijobiy natijalarini ta'kidlab, inspektorlar shaxslarni o'zgartirishlar kiritish haqida o'ylashga undashi mumkin.

3. Qarshilik bilan siljitish: Xulq-atvor o'zgarishini muhokama qilishda qarshilik ko'p uchraydi. Profilaktika inspektorlari qarama-qarshilikdan qochishlari va o'rniga shaxsning nuqtai nazarini tan olish, his-tuyg'ularini tasdiqlash va ularning o'zgarishni istamasligi sabablarini o'rganish orqali qarshilik ko'rsatishi kerak.

4. O'z-o'zini samaradorligini qo'llab-quvvatlash: Odamlarni o'zgartirish qobiliyatiga ishonishga undash va spirtli ichimliklarni iste'mol qilishda ijobiy tanlov

qilishda ishonchini mustahkamlash. Ularga spirtli ichimliklarni iste'mol qilishni kamaytirish yoki undan voz kechish yo'lida foydalanish mumkin bo'lgan o'tmishdagi muvaffaqiyatlar va kuchli tomonlarini aniqlashga yordam bering.

5. O'zgarishlar rejasini ishlab chiqish: Shaxs bilan birgalikda spirtli ichimliklarni iste'mol qilishni kamaytirish yoki to'xtatish bilan bog'liq aniq, erishish mumkin bo'lgan maqsadlarni o'z ichiga olgan o'zgarish rejasini ishlab chiqing. Kattaroq maqsadlarni kichikroq, boshqarilishi mumkin bo'lgan bosqichlarga bo'ling va taraqqiyot uchun real vaqt jadvallarini belgilashga yordam bering.

6. Motivatsiyani kuchaytirish: Shaxsning o'zgarishga bo'lgan ichki motivatsiyasini kuchaytirish uchun ochiq savollar, mulohaza tinglash va tasdiqlashlardan foydalaning. Ularga o'zgarish sabablarini, qadriyatlarini va sog'lom turmush tarziga intilishlarini o'rganishga yordam bering.

7. Abivalentlikni o'rganing: Odamlar spirtli ichimliklarni iste'mol qilish xatti-harakatlarini o'zgartirishga nisbatan turli xil his-tuyg'ularga ega bo'lishi mumkinligini tan oling. Ichimlikning afzalliklari va kamchiliklarini, shuningdek, o'zgarishning to'siqlari va sabablarini o'rganing. Odamlarga o'zlarining ikkilanishlarini hal qilish uchun ijobiy va salbiy tomonlarini tortishga yordam bering.

8. Fikr-mulohazalarni taqdim eting: Shaxsning spirtli ichimliklarni iste'mol qilish tartibi, sog'liq uchun xavflari va ortiqcha ichish oqibatlarini haqida ob'ektiv fikr bildiring. O'z-o'zini aks ettirish va o'zgarishlarni hisobga olishga undaydigan qarama-qarshiliksiz fikr-mulohazalarni shakllantirish uchun motivatsion intervyu usullaridan foydalaning.

Spirtli ichimliklarni suiiste'mol qilish bilan kurashayotgan shaxslar bilan o'zaro munosabatlariga motivatsion intervyu usullarini qo'shish orqali profilaktika inspektorlari ularga o'zlarining xatti-harakatlarini o'zgartirish jarayoniga egalik qilishlari, ijobiy o'zgarishlar qilish motivatsiyasini oshirishlari va spirtli ichimliklarni iste'mol qilishni qisqartirish yo'lidagi ikkilanishni bartaraf etishda yordam berishlari mumkin. Ushbu usullar spirtli ichimliklarni iste'mol qilishning buzilishi bo'lgan shaxslar uchun sog'lom ichimlik xatti-harakatlarini targ'ib qilish va natijalarni yaxshilashda qimmatli vositalar bo'lishi mumkin.

Xulosa:

Profilaktika inspektorlari spirtli ichimliklarni iste'mol qilish kasalliklarini bartaraf etish va aholi salomatligini mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi. Dalillarga asoslangan strategiyalarni amalga oshirish, manfaatdor tomonlar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish va jamoatchilik ishtirokini kuchaytirish orqali profilaktika inspektorlari spirtli ichimliklarni suiiste'mol qilishni bartaraf etishda shaxslarni samarali qo'llab-quvvatlashlari va spirtli ichimliklarni ortiqcha iste'mol qilish bilan bog'liq salbiy oqibatlarining oldini olishlari mumkin. Alkogolizm bilan bog'liq muammolarni hal qilishda profilaktika inspektorlari faoliyatini takomillashtirish bo'yicha doimiy sa'y-harakatlar sog'lom va xavfsiz jamoalarni yaratish uchun muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Зияева, Феруза Камалиддиновна, et al. *Особенности поражения нервной системы при анкилозирующем спондилоартрите*. Diss. Ташкент, 2023.
2. Bekenova, G. T., et al. "IMPORTANCE OF PULSE-THERAPY IN PERIPHERAL VASCULAR DAMAGE IN SYSTEMIC SCLERODERMA." (2024).

3. Ганиева, Н. А., Э. Р. Джураева, and Д. У. Бердиева. *Роль интерлейкина-6 в развитии поражения сердечно-сосудистой системы при системной склеродермии*. Diss. Всероссийский терапевтический конгресс с международным участием Боткинские чтения, 2024.
4. Ганиева, Н. А., et al. *Роль инфекционных факторов в развитии узловой эритемы*. Diss. Всероссийский терапевтический конгресс с международным участием Боткинские чтения, 2024.
5. Ганиева, Н. А., et al. *Изучение ремоделирования миокарда у больных системной склеродермией*. Diss. Всероссийский терапевтический конгресс с международным участием Боткинские чтения, 2024.
6. Tashpulatova, M. M., et al. "Diagnostic Significance of 14-3-3 η (Eta) Protein and MRI of Joints in Early Stage of Rheumatoid Arthritis." (2021).
7. RIZAMUKHAMEDOVA, MASHKURA, et al. "Granulomatosis with Polyangiitis: Diagnostic Difficulties and Treatment." *International Journal of Pharmaceutical Research (09752366)* 12.2 (2020).
8. Матназарова, Г. С., et al. "ЎЗБЕКИСТОНДА МЕҲНАТ МИГРАНТЛАРИ ОРАСИДА ОИВ-ИНФЕКЦИЯСИ ТАРҚАЛИШИНИНГ ЭПИДЕМИОЛОГИК ХУСУСИЯТЛАРИ." *Инфекция, иммунитет и фармакология* (1999).